

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH

Zespół Szkolno- Przedszkolny
w Gruszowie

Gruszów, maj 2019

Spis treści.....	2
1. Procedura: Postępowanie nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń ma trudności w nauce.....	4
2. Procedura: Postępowanie nauczycieli z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze.....	5
3. Procedura: Postępowanie wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego.....	6
4. Procedura: Powiadomianie o zakłóceniu toku lekcji	7
5. Procedura: Postępowanie nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia.....	8
6. Procedura: Postępowanie wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły.....	9
7. Procedura: Postępowanie w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły	10
8. Procedura: Postępowanie wobec ucznia używającego wulgaryzmów wobec rówieśników, agresja słowna.....	11
9. Procedura: Postępowanie w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły.....	12
10. Procedura: Postępowanie w sytuacji kradzieży na terenie szkoły.....	13
11. Procedura: Postępowanie w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji oraz stosowania innych rodzajów przemocy psychicznej na terenie szkoły.....	14
12. Procedura: Postępowanie w sytuacji agresywnego (agresja słowna, wulgaryzmy) zachowania ucznia w stosunku do nauczyciela.....	15
13. Procedura: Postępowanie w sytuacji agresji fizycznej ucznia w stosunku do nauczyciela.....	16
14. Procedura: Postępowanie w sytuacji doświadczania przez ucznia przemocy fizycznej pozaszkolnej.....	17
15. Procedura: Postępowanie dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego przebywającego na zajęciach w szkole sprawcy czynu karalnego.....	18
16. Procedura: Postępowanie dyrektora, wicedyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu na terenie szkoły przestępstwa ściganego z urzędu.....	19
17. Procedura postępowania w przypadku złego samopoczucia.....	20
18. Procedura: Postępowanie po wobec ucznia z chorobą przewlekłą w szkole.....	21

19. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia.....	22
20. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy.....	23
21. Procedura postępowania wobec ucznia przejawiającego zachowania o charakterze seksualnym stosowanych wobec rówieśników.....	24
22. Procedura: Postępowanie po zaistnieniu wypadku uczniowskiego.....	25
23. Procedura: Postępowanie w sytuacji, gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków.....	2
24. Procedura: Postępowanie w sytuacji, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję przypominającą narkotyk.....	27
25. Procedura: Postępowanie w sytuacji, gdy przypuszczamy, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inne środki odurzające i przedmioty niebezpieczne..	28
26. Procedura: Postępowanie z ofiarą przemocy rówieśniczej.....	29
27. Procedura: Postępowanie w przypadku wagarów i uciezek uczniów.....	30
28. Procedura: Postępowanie wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci m.in.....	31
29. Procedura: Postępowanie w przypadku ujawnienia cyberprzemocy (przemoc z użyciem Internetu lub telefonu komórkowego)	32
30. Procedura: Postępowanie w stosunku do dzieci nieodebranych ze świetlicy szkolnej.....	33
31. Procedura: Postępowanie wobec nietrzeźwych rodziców lub opiekunów zgłaszających się po odbiór dzieci	34
32. Procedura: Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych rodziców wobec uczniów i własnych dzieci przebywających na terenie szkoły.....	35
33. Procedura: Postępowanie w przypadku rodziny niewydolnej opiekuńczo i wychowawczo.	36
34. Procedura: Postępowanie w przypadku wtargnięcia na teren szkoły terrorystów	37
35. Procedura: Postępowanie w przypadku alarmu bombowego	38
36. Procedura: Postępowanie w przypadku samobójstwa/zabójstwa	39
37. Procedura: Postępowanie w przypadku kontaktów z mediami w sytuacjach kryzysowych	40
38. Procedura : Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.....	41
PODSTAWY PRAWNE.....	44

1. Procedura: Postępowanie nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń ma trudności w nauce

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ W sytuacji gdy uczeń ma trudności w opanowaniu wiedzy i umiejętności określonych podstawą programową, nauczyciel przedmiotu informuje rodziców (opiekunów) oraz wychowawcę o zakresie i charakterze trudności.
- ❖ W rozmowie z uczniem, rodzicami (opiekunami), wychowawcą i pedagogiem nauczyciel przedmiotu zbiera informacje, które ułatwią określenie prawdopodobnych przyczyn trudności.
- ❖ Nauczyciel przedmiotu daje uczniowi wskazówki do pracy, określa formy, terminy uzupełnienia wiedzy.
- ❖ Nauczyciel przedmiotu udziela rodzicom (opiekunom) porady dotyczącej indywidualnej pracy dziecka w domu i informuje o formach pomocy dla ucznia realizowanych w szkole np. indywidualne pomoc nauczyciela, zajęcia wyrównawcze, pomoc koleżeńska.
- ❖ Nauczyciel przedmiotu dokonuje zapisem w dzienniku odbyłą rozmowę z rodzicami i uczniem. Rodzic (opiekun) potwierdza ją swoim podpisem.
- ❖ W sytuacji gdy uczeń, w określonym *przez* nauczyciela czasie, nie poczynił postępów mimo zastosowanych form pomocy lub gdy odmawia uczestnictwa w nich, lub gdy charakter trudności jest szerszy wychowawca informuje rodziców (opiekunów) o potrzebie zdiagnozowania przyczyn trudności w poradni psychologiczno - pedagogicznej.
- ❖ Wychowawca lub pedagog informują rodziców (opiekunów) o formach pracy i pomocy dla dziecka na terenie szkoły, udzielają porady nt. indywidualnych zajęć także poza szkołą.

2. Procedura: Postępowanie nauczycieli z uczniem sprawiającym trudności wychowawcze

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel - wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
- ❖ Wychowawca podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
- ❖ Wychowawca informuje rodziców (prawnych opiekunów) o istniejących trudnościach i zapoznaje ze swoim planem działań. Zobowiązuje rodzica (prawnego opiekuna) do rzetelnej współpracy. Dokumentuje odbyte spotkania i rozmowy zapisem w dzienniku z podpisem rodzica.
- ❖ W przypadku utrzymujących się trudności wychowawczych z uczniem wychowawca inicjuje spotkanie z zespołem uczącym i pedagogiem celem uzyskania pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu problemów.
- ❖ Wychowawca z pomocą pedagoga opracowuje plan naprawczy w celu przezwyciężenia trudności ucznia wraz z pisemnym zobowiązaniem dla rodziców (prawnych opiekunów). Udziela rodzicom(opiekunom) porady w doborze metod wychowawczych.
- ❖ Pedagog we współpracy z wychowawcą klasy przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
- ❖ Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem występuje do rodziców (prawnych opiekunów) o przeprowadzenie badań psychologiczno - pedagogicznych we właściwej poradni.
- ❖ Po przeprowadzeniu badania rodzic zobowiązany jest do przedłożenia opinii wychowawcy, a wychowawca zapoznaje z nią cały zespół uczący danego ucznia i wspólnie ustalają wytyczne do dalszej pracy.
- ❖ W przypadku nie dostarczenia opinii lub zaniechania badań wychowawca zgłasza sprawę dyrektorowi, który kieruje wnioskiem do sądu o wgląd w sytuację ucznia.

3. Procedura: Postępowanie wobec ucznia uchylającego się od realizowania obowiązku szkolnego

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel prowadzi systematycznie frekwencję uczniów. Odnotowuje każdą nieobecność ucznia na prowadzonych przez siebie zajęciach lekcyjnych.
- ❖ Nieobecność ucznia powyżej 7 – 10 dni powinna być zgłaszana telefonicznie lub osobiście z podaniem przyczyny do wychowawcy klasy lub do sekretariatu szkoły.
- ❖ Rodzice mają obowiązek usprawiedliwić każdą nieobecność dziecka w terminie 14 dni.
- ❖ Jeżeli nieobecności nie zostaną usprawiedliwione w wyznaczonym terminie, wychowawca powiadamia o nieobecnościach rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
- ❖ Informacja może być przekazana telefonicznie, listownie. Rodzice mogą też być poproszeni o zgłoszenie się do szkoły w celu wyjaśnienia nieobecności dziecka.
- ❖ W przypadku braku współpracy rodzica (prawnego opiekuna) z wychowawcą rodzic nie uczestniczy w zebraniach, konsultacjach, nie wyraża chęci na spotkania indywidualne, oraz w przypadku dalszego uchylania się ucznia od obowiązku szkolnego, wychowawca zgłasza fakt pedagogowi szkolnemu.
- ❖ Pedagog sprawdza przyczyny nieobecności ucznia poprzez rozmowę z rodzicami ucznia na terenie szkoły bądź wywiad przeprowadzony przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.
- ❖ Wychowawca, pedagog szkolny oraz rodzice ucznia podejmują wspólne działania zaradcze w celu regularnego realizowania obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
- ❖ W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu nie realizuje obowiązku szkolnego, dyrektor szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, jakim jest gmina.
- ❖ Środkiem egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego jest grzywna / art. 121 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji - zmiana opublikowana w DZ.U. z 1996 r. NR 146, póź. 680
- ❖ Pedagog szkolny w porozumieniu z wychowawcą ucznia pisemnie informuje Sąd rejonowy, Wydział Rodzinny i Nieletnich o uchylaniu się ucznia od obowiązku szkolnego

4. Procedura: Powiadamanie o zakłóceniu toku lekcji

Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośne rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel ustnie upomina ucznia. W przypadku braku reakcji ze strony ucznia wpisuje uczniowi negatywną uwagę do klasowego zeszytu uwag.
- ❖ Jeśli zachowanie ucznia uniemożliwia prowadzenie lekcji nauczyciel prosi o pomoc wychowawcę klasy lub pedagoga.
- ❖ Wychowawca klasy/pedagog odizolowuje ucznia od klasy, przeprowadza rozmowę dyscyplinującą i zawiadamia rodziców ucznia o zaistniałym wydarzeniu.
- ❖ W przypadku powtarzających się negatywnych zachowań ucznia wychowawca wyciąga względem ucznia konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły.
- ❖ Wychowawca klasy dokumentuje przebieg wydarzenia oraz podjęte działania w formie pisemnej notatki służbowej.

5. Postępowanie nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek przerwania go, używając perswazji słownej lub fizycznej.
- ❖ Powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
- ❖ Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków)
- ❖ Wychowawca sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany), przechowuje ją w zeszycie wychowawcy.
- ❖ Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji.
- ❖ Wychowawca zgłasza sprawę do pedagoga szkolnego i dyrektora/wicedyrektora szkoły.
- ❖ Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem/wicedyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o statut szkoły.
- ❖ Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacje na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

6. Procedura: Postępowanie wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Zgłoszenie aktu wandalizmu do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
- ❖ Niezwłoczne powiadomienie dyrektora/wicedyrektor szkoły przez nauczyciela lub wychowawcę.
- ❖ Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia i szacuje straty.
- ❖ Wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.
- ❖ Rodzic zobowiązany jest do naprawy zniszczeń lub pokrycie kosztów naprawy za zniszczenie spowodowane przez dziecko.
- ❖ W przypadku braku środków i możliwości rodzic wraz z dzieckiem zobowiązany jest do wykonania prac społecznych na terenie szkoły (np. sadzenie kwiatów, pomoc w wykonywaniu dekoracji, malowanie itp.)
- ❖ W szczególnych przypadkach powiadamiana jest policja, decyduje dyrektor / wicedyrektor.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.

7. Procedura: Postępowanie w sytuacji palenia papierosów przez ucznia na terenie szkoły

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel lub pracownik szkoły nakazuje zaprzestanie palenia i konfiskuje papierosy.
- ❖ Zawiadamia wychowawcę klasy.
- ❖ Wychowawca zawiadamia rodziców i pedagoga.
- ❖ Wobec ucznia palącego na terenie szkoły stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.
- ❖ Wobec ucznia palącego papierosy stosuje się następujące kary:
 - Przeprowadzenie przez ucznia prezentacji na temat szkodliwości palenia podczas godziny wychowawczej w swojej klasie
 - Obniżenie oceny z zachowania
 - Nagana dyrektora szkoły

8. Procedura: Postępowanie wobec ucznia używającego wulgaryzmów wobec rówieśników, agresja słowna

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Rozmowa nauczyciela z uczniem prowadzona bezpośrednio po zaistniałym zdarzeniu i powiadomienie wychowawcy.
- ❖ W przypadku powtarzających się sytuacji - powiadomienie rodziców i pedagoga.
- ❖ Wychowawca i pedagog opracowują plan pracy z uczniem - kontrakt.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajęcia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.

9. Procedura: Postępowanie w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel obecny przy zajściu wydaje nakaz natychmiastowego zaprzestania bójki, w razie potrzeby rozdziela uczniów przy pomocy innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
- ❖ W przypadku obrażeń na ciele, niepokojącego stanu zdrowia ucznia, nauczyciel w pierwszej kolejności powiadamia dyrektora szkoły. Dyrektor powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia, w razie potrzeby pogotowie ratunkowe.
- ❖ Nauczyciel powiadamia o bójce wychowawcę i pedagoga.
- ❖ W przypadku braku obrażeń i niepokojących objawów nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga, którzy przeprowadzają rozmowę z uczestnikami bójki.
- ❖ Wychowawca klasy wraz z pedagogiem przekazują informację dyrektorowi/wicedyrektorowi szkoły, sporządzana jest notatka ze zdarzenia.
- ❖ Pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem, w szczególnych wypadkach Policję lub Sąd Rodzinny.
- ❖ Wychowawca zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów.
- ❖ Wobec uczestników zajścia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.

10. Procedura: Postępowanie w sytuacji kradzieży na terenie szkoły

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Poszkodowany uczeń *zglasza* kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, dyrektorowi lub pracownikowi szkoły.
- ❖ Następuje wyjaśnienie okoliczności zajścia kradzieży:
 - w przypadku kradzieży przedmiotów o znikomej wartości sytuacja wyjaśniana jest między poszkodowanym a wychowawcą.
 - w przypadku kradzieży wartościowych przedmiotów o zajściu informowany jest dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog.
- ❖ W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje rodziców obu stron zajścia oraz pedagoga.
- ❖ Wychowawca lub pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.
- ❖ W szczególnych przypadkach (decyduje pedagog lub dyrektor/wicedyrektor) powiadamiana jest Policja lub Sąd Rodzinny.
- ❖ Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.

11. Procedura: Postępowanie w sytuacji zastraszania, wymuszania, wywierania presji oraz stosowania innych rodzajów przemocy psychicznej na terenie szkoły

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Zgłoszenie zajścia do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
- ❖ Wychowawca niezwłocznie informuje dyrektora/wicedyrektora szkoły, pedagoga i rodziców uczniów obu stron zajścia.
- ❖ Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia, w obecności pedagoga, a następnie dyrektora/wicedyrektora szkoły i rodziców.
- ❖ Wychowawca powiadamia rodziców.
- ❖ Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.

12. Procedura: Postępowanie w sytuacji agresywnego (agresja słowna, wulgaryzmy) zachowania ucznia w stosunku do nauczyciela

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Poszkodowany nauczyciel powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły.
- ❖ Dyrektor wyjaśnia okoliczności zajścia, powiadamia wychowawcę.
- ❖ Wychowawca wzywa rodziców ucznia i opracowuje plan pracy z uczniem, w porozumieniu z pedagogiem.
- ❖ W przypadku znieważenia nauczyciela, dyrektor powiadamia Policję.
- ❖ Wobec ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.

13. Procedura: Postępowanie w sytuacji agresji fizycznej ucznia w stosunku do nauczyciela

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Powiadomienie Dyrektora szkoły.
- ❖ Dyrektor powiadamia Policję.
- ❖ Wychowawca wzywa rodziców w trybie natychmiastowym do szkoły.
- ❖ Wobec sprawcy stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
- ❖ Wychowawca zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w zeszycie wychowawcy.

14. Procedura: Postępowanie w sytuacji doświadczania przez ucznia przemocy fizycznej pozaszkolnej

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zauważenia przez pracownika szkoły śladów przemocy fizycznej u ucznia, pracownik zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie wychowawcę lub w razie jego nieobecności pedagoga lub dyrekcję szkoły.
- ❖ Ogólnych oględzin dokonuje pielęgniarka szkolna lub osoby wyznaczone przez dyrektora, sporządzając odpowiednią notatkę :

Dnia na ciele dziecka stwierdzono
w okolicach

Podpis osoby dokonującej oględzin

- ❖ Wychowawca wraz z pedagogiem rozmawia z dzieckiem, dokładnie notując wypowiedzi dziecka łącznie z informacją o ewentualnym nie udzieleniu odpowiedzi. Notatka powinna się znaleźć w zeszycie wychowawcy.
- ❖ W zależności od stanu zdrowia dziecka należy zawiadomić rodziców, wezwać pogotowie ratunkowe i powiadomić policję.
- ❖ W zależności od zaistniałej sytuacji wychowawca, pedagog rozmawia z rodzicami / opiekunami prawnymi ucznia. Następnie osoby rozmawiające z uczniem sporządzają notatkę ze zdarzenia.
- ❖ W szczególnych przypadkach zawiadamiana jest Policja oraz Sąd Rodzinny (wniosek o zainteresowanie sytuacją rodzinną).

15. Procedura: Postępowanie dyrektora szkoły w przypadku, gdy policja dokonuje zatrzymania nieletniego przebywającego na zajęciach w szkole sprawcy czynu karalnego

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi/wicedyrektorowi powód przybycia i okazuje się legitymacja służbową.
- ❖ Dyrektor zapisuje dane osobowe i numer legitymacji służbowej policjanta celem sporządzenia własnej dokumentacji.
- ❖ Policjant informuje dyrektora o zamiarze zatrzymania ucznia.
- ❖ Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą np. przesłuchanie, okazanie.
- ❖ Policja informuje rodziców nieletniego, opiekunów prawnych o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy lub komisariatu policji, celem uczestniczenia w czynnościach.
- ❖ Dyrektor/wicedyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez Policję. W przypadku braku kontaktu telefonicznego sporządza pisemną informację i przesyła do miejsca ich zamieszkania.
- ❖ W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców w przesłuchaniu nieletniego, dyrektor wyznacza wychowawcę, nauczyciela lub pedagoga szkolnego do uczestniczenia w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub w jednostce Policji.
- ❖ Po wykonaniu czynności policjant za pisemnym potwierdzeniem odbioru przekazuje nieletniego rodzicom lub opiekunowi prawnemu. W przypadku, gdy czynności wykonywane są w obecności pedagoga szkolnego, po ich zakończeniu policja odwozi ich do szkoły lub miejsca zamieszkania.
- ❖ W przypadku zaistnienia przesłanek do zatrzymania nieletniego w Policijnej Izbie Dziecka policjant informuje o tym rodziców, pedagoga szkolnego.
- ❖ Przy realizacji czynności związanych z zatrzymaniem nieletniego ucznia na terenie szkoły należy zachować dyskrecję nie nagłaśniając sprawy.

16. Procedura: Postępowanie dyrektora, wicedyrektora, pedagoga szkolnego w przypadku uzyskania informacji o popełnieniu na terenie szkoły przestępstwa ściganego z urzędu.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Dyrektor/wicedyrektor lub pedagog przyjmuje do wiadomości informację o przestępstwie (wykroczeniu), zapewnia dyskrecję przekazującemu informację poprzez wysłuchanie go bez świadków, o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym. Odnotowuje personalia uczestników i świadków, godzinę zgłoszenia oraz zawiadamia niezwłocznie policję.
- ❖ Zapewnia, w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską pokrzywdzonym.
- ❖ Bez zbędnej zwłoki sprawdza w dostępny sposób wiarygodność informacji, jeżeli uczeń podaje świadków, to w rozmowie z jak najmniejszą ilością świadków należy uwiarygodnić informacje.
- ❖ Sprawdza, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych jego uczestników.
- ❖ W rozmowie z pokrzywdzonym ustala liczbę sprawców i ich dane personalne .
- ❖ Nie nagłaśnia zdarzenia.
- ❖ W przypadku braku wątpliwości, co do faktu zaistnienia zdarzenia, o ile jest to konieczne i możliwe, należy zatrzymać do czasu przybycia Policji ofiarę przestępstwa i jego sprawcę (ów), konieczność zatrzymania może wynikać z faktu zakończenia przez nich zajęć szkolnych bądź próby ucieczki, ukrycia skradzionych przedmiotów. O fakcie zatrzymania bezwzględnie należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych.
- ❖ Nie należy zatrzymywać na „siłę” sprawcy czynu, ale w ramach swojego autorytetu spowodować, by pozostał pod opieką pedagoga szkolnego, wychowawcy klasy lub nauczyciela w oddzielnym pomieszczeniu do chwili przybycia policji .
- ❖ Jeżeli sprawców jest kilku w miarę możliwości należy umieścić ich w oddzielnych pomieszczeniach.
- ❖ Ofiarę należy odizolować od sprawców.
- ❖ W przypadku odnalezienia rzeczy pochodzących z przestępstwa lub służących do popełnienia przestępstwa należy je zabezpieczyć.
- ❖ Wykonać ewentualne czynności przez przejmującego sprawę policjanta.
- ❖ Zakazy:
 - Nie należy „na własną rękę” konfrontować uczestników zdarzenia, dążyć do pojednania itp.
 - Bezwzględnie nie należy dokonywać przeszukania teczek, toreb, kieszeni.

17. Procedura postępowania w przypadku złego samopoczucia ucznia

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel po otrzymaniu informacji o złym samopoczuciu ucznia zawiadamia wychowawcę.
- ❖ Wychowawca po rozmowie z uczniem i udzieleniu pomocy zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych.
- ❖ W sytuacji nieobecności wychowawcy, do podjęcia powyższych działań zobowiązany jest dyrektor lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.
- ❖ W przypadku, gdy stan zdrowia dziecka wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej wychowawca, pedagog lub dyrektor szkoły, zobowiązani są do podjęcia działań pomocy przedmedycznej w zakresie posiadanych umiejętności oraz wezwania karetki pogotowia ratunkowego. Jednocześnie, obowiązkiem tych osób jest zawiadomienie rodziców/opiekunów prawnych.

18. Procedura postępowania wobec ucznia z chorobą przewlekłą w szkole

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Jeśli występuje konieczność stałego podawania leków dziecku, które cierpi na chorobę przewlekłą, rodzice/opiekunowie prawni w trakcie zapisywania dziecka do szkoły zobowiązani są do przedłożenia informacji:
 - na jaką chorobę dziecko choruje?
 - jakie leki na zlecenie lekarza zażywa (nazwa leku, sposób dawkowania)?
- ❖ Konieczne jest również dołączenie zlecenia lekarskiego oraz pisemnego upoważnienia do podawania dziecku leków.
- ❖ Jeśli wychowawca jest nieobecny w szkole, a stan zdrowia dziecka wymaga podania leku lub innych czynności (np. podania leku drogą wziewną dziecku choremu na astmę, kontroli poziomu cukru u dziecka chorego na cukrzycę), czynności te mogą wykonać także inne osoby (samo dziecko, nauczyciel, rodzic), jeżeli odbyły przeszkolenie w tym zakresie.
- ❖ Nauczyciel, przyjmując zadanie podania leku, musi wyrazić na to zgodę.

19. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez ucznia przemocy psychicznej wobec innego ucznia

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy psychicznej przez innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie wychowawcę klasy, a w przypadku jego nieobecności innego nauczyciela.
- ❖ Wychowawca klasy przeprowadza rozmowę z uczniem-ofiarą celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.
- ❖ Z dokonanych ustaleń wychowawca klasy sporządza notatkę i informuje o nich pedagoga oraz dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
- ❖ Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-ofiary do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia-ofiary).
- ❖ Wychowawca klasy wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz pedagogiem informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w regulaminie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
- ❖ Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.
- ❖ Jeżeli podobne sytuacje miały już miejsce w przeszłości, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny.
- ❖ Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi-sprawcy karę przewidzianą w statucie szkoły.

20. Procedura postępowania w przypadku ciąży uczennicy

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ W przypadku zaobserwowania lub uzyskania informacji, że uczennica jest w ciąży nauczyciel/wychowawca klasy informuje o tym fakcie dyrektora szkoły i pedagoga.
- ❖ Wychowawca lub pedagog szkolny zobowiązuje rodziców/opiekunów prawnych do natychmiastowego zgłoszenia się do szkoły w celu przeprowadzenia rozmowy z uczennicą oraz jej rodzicami/opiekunami prawnymi.
- ❖ W przypadku potwierdzenia informacji, dyrektor w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz wychowawcą ustalają sposób i termin realizacji obowiązku szkolnego przez uczennicę.
- ❖ Pedagog szkolny wskazuje rodzicom/opiekunom prawnym możliwość skorzystania przez uczennicę i ich samych z pomocy psychologiczno – pedagogicznej na terenie szkoły i poza nią.
- ❖ Dyrektor zobowiązuje wychowawcę i pielęgniarkę szkolną do opieki nad uczennicą w trakcie pobytu w szkole.
- ❖ Dyrektor szkoły o zaistniałej sytuacji powiadamia na piśmie Sąd Rodzinny lub Policję (informuje o tym fakcie rodziców/opiekunów prawnych uczennicy).
- ❖ Wychowawca dokumentuje przebieg wydarzenia oraz podjęte działania w formie pisemnej notatki służbowej.

21. Procedura postępowania wobec ucznia przejawiającego zachowania o charakterze seksualnym stosowanych wobec rówieśników (np. ściąganie spodni, obnażanie i dotykanie miejsc intymnych itp.)

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Zaobserwowane czynności należy natychmiast przerywać.
- ❖ Sprawcy udzielić natychmiastowego upomnienia.
- ❖ Sprawę należy przekazać pedagogowi szkolnemu, który podejmie działania diagnostyczno-terapeutyczne.
- ❖ Wychowawca powiadamia o problemie rodziców a w przypadku częstego występowania zachowań sugeruje konsultacje specjalistyczne.
- ❖ Wychowawca dokumentuje przebieg wydarzenia oraz podjęte działania w formie pisemnej notatki służbowej.

22. Procedura: Postępowanie po zaistnieniu wypadku uczniowskiego

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ W sytuacji nagłego wypadku na terenie szkoły nauczyciel powinien niezwłocznie zabezpieczyć miejsce wypadku, sprawdzić, czy żaden z uczniów nie ucierpiał.
- ❖ W przypadku poszkodowania ucznia należy udzielić mu pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz wezwać pomoc lekarską. Do czasu przyjazdu lekarza nauczyciel musi być obecny przy poszkodowanym.
- ❖ Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
- ❖ Po udzieleniu poszkodowanemu pierwszej pomocy i zabezpieczeniu miejsca zdarzenia nauczyciel zobowiązany jest o zdarzeniu oraz podjętych czynnościach powiadomić dyrekcję szkoły, sporządzając także pisemną notatkę.
- ❖ O każdym nagłym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili nagłego wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć, podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o nagłym wypadku.
- ❖ Jeśli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku należy pozostawić nienaruszone w celu dokonania oględzin lub szkicu,
- ❖ Jeśli wypadek zdarzyłby się w godzinach wieczornych (wieczorki, dyskoteki itp.), gdy nie ma dyrektora/wicedyrektora szkoły, nauczyciel decyduje sam o postępowaniu.
- ❖ Jeśli wypadek zdarzył się w czasie wycieczki (biwaku)- wszystkie stosowne decyzje podejmuje kierownik imprezy i odpowiada za nie.
- ❖ Osoba odpowiedzialna powiadamia rodziców ucznia.
- ❖ O każdym wypadku dyrektor/wicedyrektor zawiadamia niezwłocznie:
 - inspektora bezpieczeństwa i higieny pracy,
 - organ prowadzący szkołę.
- ❖ O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
- ❖ O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.
- ❖ Szczegółowe postępowanie w przypadku zaistniałego wypadku określa rozporządzenie MENiS z dnia 31.12.2002 r. „W sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach”.

23. Procedura: Postępowanie w sytuacji, gdy uczeń jest pod wpływem alkoholu lub narkotyków

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Odizolować ucznia, pozostawić go pod opieką osoby dorosłej - pedagoga lub nauczyciela.
- ❖ Powiadomić wychowawcę klasy i dyrektora szkoły.
- ❖ Wezwać rodziców ucznia, pogotowie ratunkowe ewentualnie policję.
- ❖ W przypadku niemożności skontaktowania się z rodzicami, dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela, pedagoga lub wezwanego lekarza .
- ❖ W przypadku odmowy stawienia się do szkoły rodzica/opiekuna lub pojawienie się go w stanie nietrzeźwym, decyzję o dalszym postępowaniu wobec dziecka podejmują odpowiednie służby (policja) wraz z lekarzem.
- ❖ Wychowawca ustala spotkanie z rodzicami i uczniem w celu wyjaśnienia sytuacji oraz podjęcia działań profilaktycznych. Sporządza także notatkę służbową.
- ❖ W przypadku powtarzających się tego typu incydentów pedagog zawiadamia o nich sąd rodzinny.
- ❖ Na najbliższej lekcji wychowawczej wychowawca podejmuje temat z zakresu profilaktyki.

24. Procedura: Postępowanie w sytuacji, gdy na terenie szkoły znaleziono substancję przypominającą narkotyki.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych.
- ❖ O ile to możliwe, ustalić do kogo ta substancja należy. W przypadku trudności zwrócić się do pedagoga lub innego pracownika szkoły, który może pomóc zidentyfikować ucznia.
- ❖ Powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrektora, który wzywa policję.
- ❖ Przekazać substancję policji.
- ❖ Wyznaczony przez dyrektora pracownik pedagogiczny, sporządza notatkę służbową.

25. Procedura: Postępowanie w sytuacji, gdy przypuszczamy, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk lub inne środki odurzające i przedmioty niebezpieczne.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ W obecności innej osoby dorosłej nauczyciel żąda, aby uczeń przekazał mu tę substancję, przedmiot, pokazał zawartość torby oraz kieszeni. Przejętą substancję zabezpiecza (bierze w depozyt). Pracownik szkoły nie może samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani torby/ plecaka ucznia.
- ❖ Powiadomić wychowawcę klasy o zdarzeniu.
- ❖ W przypadku stwierdzenia, że uczeń posiada w/w substancję/ przedmiot, wychowawca powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych dziecka i wzywa ich do niezwłocznego stawienia się w szkole.
- ❖ Jeżeli uczeń odmawia przekazania pracownikowi szkoły substancji i okazania zawartości torby/plecaka dyrektor lub pedagog wzywa policję.
- ❖ Wychowawca sporządza notatkę służbową.

26. Procedura: Postępowanie z ofiarą przemocy rówieśniczej.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej dziecku, ewentualnie wezwać pielęgniarkę /pogotowie, powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
- ❖ Powiadomić rodziców ucznia będącego ofiarą czynu i w razie potrzeby wezwać ich do szkoły w celu zabrania dziecka do domu.
- ❖ Ofiarę przemocy otacza się opieką pedagoga.
- ❖ Niezwłocznie należy wezwać rodziców sprawcy zdarzenia celem przeprowadzenia rozmowy. Wobec sprawcy stosuje się kary zawarte w Statucie Szkoły.
- ❖ Nauczyciel (świadek zdarzenia) sporządza notatkę służbową.

27. Procedura: Postępowanie w przypadku wagarów i uciezek uczniów.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Wychowawca usprawiedliwia nieobecność ucznia na podstawie pisemnej informacji rodzica lub opiekuna w dzienniczku w terminie jednego tygodnia od powrotu ucznia do szkoły.
- ❖ W przypadku powtarzających się nieobecności wychowawca niezwłocznie powiadamia o tym fakcie rodziców/ opiekunów prawnych i przeprowadza rozmowę z uczniem lub rodzicami informując ich o konsekwencjach takich zachowań.
- ❖ Gdy sytuacja powtarza się, wychowawca zawiadamia o tym pedagoga szkolnego, który podejmuje właściwe działania, w tym zwraca się do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka.

28. Procedura: Postępowanie wobec uczniów, u których zauważa się przejawy demoralizacji społecznej w postaci m.in.:

- **używania i propagowania wulgaryzmów, słów i gestów obrażających godność innych, posiadania lub palenia papierosów,**
- **wagarów,**
- **udziału w kradzieżach i zniszczeniach na terenie szkoły,**
- **zachowań agresywnych,**
- **provokowania, powstawania sytuacji konfliktowych.**

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Wychowawca klasy we współpracy z pedagogiem szkolnym planuje wspólnie z rodzicami ucznia działania mające na celu zmianę jego postawy. Działania te mogą mieć formę:
 - indywidualnych rozmów z uczniem.
 - rozmów z uczniem w obecności rodzica,
 - podpisania kontraktu określającego pożądany typ zachowań ucznia, ofertę pomocy szkoły, formy pomocy ze strony rodziców oraz konsekwencje w razie powtarzania zachowań niepożądanych.
- ❖ W przypadku braku pożądanych zmian zachowania ucznia, dyrektor szkoły zwraca się z prośbą do instytucji wspierających działania wychowawcze szkoły tj.:
 - Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej,
 - Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinnego
 - Wydziału Prewencji Powiatowej Komendy Policji,
 - innych w zależności od potrzeb.

29. Procedura: Postępowanie w przypadku ujawnienia cyberprzemocy (przemoc z użyciem Internetu lub telefonu komórkowego)

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel, któremu zgłoszony został przypadek cyberprzemocy powinien powiadomić o tym fakcie wychowawcę ucznia, pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
- ❖ Wychowawca, pedagog/psycholog przeprowadza rozmowę z ofiarą cyberprzemocy udzielając jej wsparcia i porady.
- ❖ Wychowawca i pedagog ustala okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
- ❖ Wychowawca/pedagog przy udziale nauczyciela informatyki zabezpiecza dowody i ustala tożsamość sprawcy cyberprzemocy.
- ❖ Wychowawca/pedagog powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu, działaniach szkoły, udziela im porady.
- ❖ Wychowawca/pedagog wyciąga konsekwencje wobec sprawcy przemocy, zawiadamia policję i/lub sąd rodzinny oraz pracuje nad zmianą postawy ucznia.
- ❖ Pedagog/psycholog monitoruje sytuację ucznia (ofiary) sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane działania przemocowe bądź odwetowe ze strony sprawcy.

30. Procedura: Postępowanie w stosunku do dzieci nieodebranych ze świetlicy szkolnej.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Dziecko przebywające w świetlicy nie może być pozostawione bez opieki.
- ❖ Rodzice bądź prawni opiekunowie dziecka mają obowiązek przekazać w formie pisemnej informacje o tym, kto będzie odbierał dziecko po zajęciach w świetlicy (wpis do karty zgłoszenia dziecka).
- ❖ Wychowawca odpowiedzialny za dzieci przebywające w świetlicy, w momencie ich odbioru przez rodziców lub opiekunów powinien potwierdzić tożsamość osoby odbierającej dziecko.
- ❖ W przypadku gdy rodzice lub opiekunowie nie odebrali dziecka do godziny 15.30 wychowawca świetlicy:
 - kontaktuje się z rodzicami bądź opiekunami dziecka,
 - ustala jak najszybszy czas odbioru dziecka,
 - w przypadku braku możliwości skontaktowania się z rodzicami lub opiekunami zgłasza policji pozostawienie dziecka bez opieki.

31. Procedura: Postępowanie wobec nietrzeźwych rodziców lub opiekunów zgłaszających się po odbiór dzieci

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Pracownik szkoły nie może powierzyć opieki nad dzieckiem osobie znajdującej się pod wpływem alkoholu.
- ❖ Pracownik szkoły nakazuje osobie nietrzeźwej opuszczenie terenu szkoły i wzywa innego opiekuna dziecka lub inną osobę do tego upoważnioną.
- ❖ Jeżeli osoba nietrzeźwa odmawia opuszczenia szkoły pracownik wzywa policję.
- ❖ O fakcie, zgłoszenia się rodzica lub opiekuna w stanie nietrzeźwym po odbiór dziecka należy bezzwłocznie powiadomić wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrekcję.
- ❖ W sytuacji, gdy w wyznaczonym czasie nie pojawi się po odbiór dziecka trzeźwy rodzic/opiekun, pracownik pedagogiczny lub dyrektor szkoły wzywa policję.
- ❖ Z każdego zdarzenia pracownik pedagogiczny sporządza notatkę.
- ❖ W przypadku powtarzających się incydentów odbioru dziecka przez rodzica w stanie nietrzeźwym pedagog szkolny kieruje sprawę do Sądu Rodzinnego z prośbą o wgląd w sytuację rodziny.

32. Procedura: Postępowanie w przypadku zachowań agresywnych rodziców wobec uczniów i własnych dzieci przebywających na terenie szkoły.

TREŚĆ PROCEDURY:

Każdy pracownik szkoły ma obowiązek reagowania na zachowania agresywne. W przypadku, gdy pracownik szkoły jest świadkiem zachowania agresywnego osoby dorosłej wobec ucznia szkoły lub własnego dziecka powinien:

- ❖ Podjąć próbę przerwania zachowania agresywnego.
- ❖ Powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły.
- ❖ W przypadku, gdy osoba dorosła nie zaprzestała zachowania agresywnego dyrektor szkoły zawiadamia policję.

33. Procedura: Postępowanie w przypadku rodziny niewydolnej opiekuńczo i wychowawczo.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Nauczyciel, wychowawca klasy lub inna osoba z kręgu dziecka mająca informacje na temat zaniedbań wychowawczych bądź problemów socjalnych w rodzinie ucznia zgłasza problem pedagogowi szkolnemu.
- ❖ Wychowawca klasy, pedagog szkolny, pielęgniarka i dyrektor szkoły, obserwują i diagnozują sytuację ucznia.
- ❖ Pedagog szkolny i wychowawca klasy rozmawiają z uczniem w celu dokonania diagnozy potrzeb dziecka.
- ❖ Pedagog szkolny i wychowawca klasy kontaktują się z rodzicami lub opiekunami prawnymi ucznia.
- ❖ W razie braku kontaktu z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia/ pedagog szkolny:
 - poszukuje innych dróg kontaktu z opiekunami dziecka poprzez pracowników GOPS, policję,
 - w sytuacji poważnych zaniedbań ze strony rodziców dziecka, pedagog szkolny występuje do sądu rodzinnego o rozeznanie sytuacji rodzinnej dziecka.
- ❖ Na spotkaniu z rodzicami ucznia wychowawca klasy i pedagog szkolny przedstawiają ofertę pomocy pedagogicznej, psychologicznej, socjalnej bądź prawnej.
- ❖ Z każdego spotkania z rodziną ucznia wychowawca lub pedagog sporządza notatkę.
- ❖ Wychowawca klasy i pedagog szkolny utrzymują stały kontakt z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia i dbają, w miarę możliwości o realizację wspólnych ustaleń.
- ❖ W sytuacji braku lub odmowy współpracy rodziców / opiekunów ucznia ze szkołą, pedagog występuje z wnioskiem do sądu rodzinnego.

34. Procedura: Postępowanie w przypadku wtargnięcia na teren szkoły terrorystów

TREŚĆ PROCEDURY:

Bez kontaktu z napastnikiem:

- ❖ Decyzję o ogłoszeniu alarmu podejmuje dyrektor, jego zastępca lub każdy przeszkolony pracownik po otrzymaniu informacji o zagrożeniu. Hasło – NAPASTNIK.
- ❖ Dyrektor bądź wyznaczony pracownik powiadamia Policję.
- ❖ Uruchomiony zostaje sygnał alarmowy (3 serie 3 długich dzwonków).
- ❖ Ewakuacja następuje tylko w przypadku bezpośredniej bliskości wyjścia z dala od źródła zagrożenia, po wyraźnym poleceniu dyrektora dotyczącym ewakuacji.

Z kontaktem z napastnikiem:

- ❖ Zamykamy drzwi klasy od środka.
- ❖ Zamykamy wszystkie okna, aby uniemożliwić wtargnięcie lub wyrzucenie czegoś.
- ❖ Uspokajamy uczniów – jesteśmy opanowani
- ❖ Barykadujemy drzwi biurkiem, szafkami, krzesłami
- ❖ Nakazujemy wyłączenie wszystkich telefonów – swój wyciszamy. Wyłączamy sprzęt komputerowy.
- ❖ Dzieciom nakazujemy ukrycie się pod ławkami, z dala od drzwi, leżąc na brzuchu.
- ❖ Wyłączamy oświetlenie.
- ❖ Pilnujemy, aby w Sali była bezwzględna cisza – spokojnym głosem mówimy dzieciom, że od tego zależy bezpieczeństwo wszystkich.
- ❖ Nie otwieramy drzwi. Służby ratownicze same to zrobią.
- ❖ Jeśli terroryści sforsują drzwi, wykonuj ich polecenia. Pytaj ich o pozwolenie, jeśli chcesz zwrócić się do uczniów. Mów spokojnym tonem, używając imion dzieci.
- ❖ Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia, nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia, podchodzić do drzwi czy okien. Nakazujemy im leżeć na podłodze na brzuchu.
- ❖ Zapamiętaj szczegóły dotyczące napastników.
- ❖ Jeśli twoje życie lub zdrowie jest zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem walcz lub błagaj o litość.
- ❖ W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej. Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.
- ❖ Po zakończeniu akcji: sprawdź obecność dzieci, upewnij się, czy wszyscy opuścili budynek, o braku któregoś dziecka poinformuj Policję, nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu, prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

35. Procedura: Postępowanie w przypadku alarmu bombowego

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
- ❖ Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
- ❖ Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- ❖ Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”:

- ❖ Użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
- ❖ Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
- ❖ Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
- ❖ Po ogłoszeniu ewakuacji, należy spokojnie opuścić szkołę, zabierając wszystkie rzeczy osobiste (plecaki, torebki, siatki, worki, ubrania). Nie wolno zabierać żadnych przedmiotów cudzych.

Informacja o podłożeniu bomby

- ❖ Jeżeli jest to informacja telefoniczna: słuchaj uważnie, zapamiętaj jak najwięcej, notuj ważne spostrzeżenia, jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę, zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle, nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki, jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
- ❖ Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał, przekaz ją Policji.
- ❖ Niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych
- ❖ Zaalarmuj dyrektora szkoły
- ❖ Dyrektor powiadamia Kuratorium Oświaty
- ❖ Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób niewywołujący paniki.
- ❖ Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą instrukcją.
- ❖ Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
- ❖ Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.
- ❖ W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
- ❖ Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych)
- ❖ W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
- ❖ Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu,

- ❖ Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

36. Procedura: Postępowanie w przypadku samobójstwa/zabójstwa.

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Natychmiast o zdarzeniu powiadom dyrektora/wicedyrektora szkoły.
- ❖ Dyrektor/wicedyrektor powiadamia Policję, pogotowie ratunkowe organ prowadzący, Kuratorium oświaty i prokuratora.
- ❖ Pedagog powiadamia Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną i organizuje we współpracy pomoc psychologiczną uczniom i nauczycielom.
- ❖ Dyrektor/wicedyrektor zabezpiecza miejsce zdarzenia do czasu przybycia policji.
- ❖ Nie należy udzielać informacji mediom, dopóki o śmierci nie powiadomi się najbliższej rodziny.
- ❖ Dyrektor wyznacza osobę do jak najszybszego powiadomienia najbliższej rodziny o śmierci dziecka. Należy zrobić to osobiście, unikać telefonu lub poczty.
- ❖ Dyrektor organizuje pomoc i wsparcie rodzinie zmarłego, w razie potrzeby należy powiadomić pogotowie ratunkowe.
- ❖ Dyrektor organizuje pracę szkoły w ten sposób, aby możliwy był proces interwencji kryzysowej – udzielenie wsparcia psychologicznego uczniom, pomoc w odreagowaniu traumatycznych przeżyć.
- ❖ Należy stosować procedury kontaktowania się z mediami.

37. Procedura: Postępowanie w przypadku kontaktów z mediami w sytuacjach kryzysowych

TREŚĆ PROCEDURY:

- ❖ Dyrektor sam kontaktuje się z mediami lub wyznacza osobę do kontaktu z mediami.
- ❖ Nikt, poza wskazaną osobą, z członków rady pedagogicznej ani z pracowników szkoły nie udziela wywiadów.
- ❖ Osoba kontaktująca się z mediami stosuje się do następujących wskazówek:
 - ✓ Mów pierwszy o złych wiadomościach.
 - ✓ Bądź absolutnie pewien faktów i stwierdzeń, które podajesz.
 - ✓ Bezwzględnie zachowaj spójność przekazu, logikę i konsekwencję.
 - ✓ Nie upubliczniaj informacji dotyczących bezpieczeństwa, objętych tajemnicą.
 - ✓ Analizuj dane.
 - ✓ Nie snuj spekulacji, podejrzeń i nie stawiaj hipotez.
 - ✓ Reaguj błyskawicznie i zdecydowanie na plotki dementując je i wykazując ich fałsz.
 - ✓ Bądź opanowany i odporny na ataki słone, nie ulegaj emocjom.
 - ✓ Pokazuj, że dyrektor szkoły kontroluje sytuację i ma plan wybrnięcia z niej.
 - ✓ Nie ujawniaj nazwisk ofiar zanim nie dowie się o tym rodzina.
 - ✓ Zawsze wyrażaj troskę z powodu strat, cierpień, ofiar, zniszczeń, nawet gdyby były nieuniknione.

38. PROCEDURA – dotycząca udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej

1. Cel procedury:

rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka;
rozpoznawanie indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka.

2. Zakres procedury:

Procedurze podlegają zasady postępowania nauczyciela wobec dzieci przejawiających uzdolnienia jak również trudności wynikające z: niepełnosprawności, z zagrożeniem niedostosowania społecznego, ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, z zaburzeniami komunikacji językowej, z chorobami przewlekłymi, z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową dziecka i jego rodziny, z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych.

Szczegółowy opis procedury:

1. Każdy nauczyciel zatrudniony w przedszkolu prowadzi działania pedagogiczne mające na celu rozpoznanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, w tym szczególnie uzdolnionych.

2. W przypadku stwierdzenia, że dziecko ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną nauczyciel powiadamia Dyrektora Przedszkola.

3. Dyrektor po otrzymaniu informacji o objęciu dziecka pomocą psychologiczno - pedagogiczną powołuje zespół i wyznacza koordynatora, którego zadaniem jest planowanie i koordynowanie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4. Koordynator zwołuje spotkania zespołu.

5. W spotkaniach zespołu mogą uczestniczyć rodzice dziecka, na wniosek rodziców inne osoby (lekarz, psycholog, pedagog, logopeda).

6. Na spotkaniu zespół ustala zakres, formy i sposoby oraz okres udzielania pomocy.

7. Dyrektor na podstawie zaleceń zespołu ostatecznie ustala dla dziecka formy, sposoby i zakres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w których poszczególne formy będą realizowane.

8. Dyrektor powiadamia rodziców na piśmie o formach, sposobach i okresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

9. Zespół na podstawie ustalonych przez dyrektora form i sposobów pomocy opracowuje Plan Działań Wspierających.

10. Wszyscy nauczyciele i specjaliści pracujący z dzieckiem są zobowiązani do realizacji Planu Działań Wspierających.

11. Po zakończeniu udzielania danej formy pomocy zespół dokonuje oceny efektywności pomocy udzielanej dziecku, w tym efektywności realizowanych zajęć. Określa też wnioski i zalecenia dotyczące dalszej pracy.

Procedury postępowania z dzieckiem krzywdzonym:

1. Stwierdzenie przez nauczycielkę lub Dyrektora, że mamy do czynienia z przypadkiem przemocy (psychicznej, fizycznej, emocjonalnej, seksualnej).

2. Przeprowadzenie rozmowy z rodzicami:

- *termin rozmowy dogodny dla obu stron;
- *ostrożne prowadzenie rozmowy (nie oskarżanie, nie grożenie konsekwencjami);
- *przedstawienie rzeczowych argumentów;
- *wysłuchanie rodziców, opiekunów prawnych dziecka;
- *udzielenie rad, zaoferowanie odpowiedniej do sytuacji pomocy;
- *sporządzenie odpowiedniej dokumentacji.

3. W razie uchylania się rodziców od kontaktu z przedszkolem, lub stałej obserwacji u dziecka przejawów zaniedbania informujemy odpowiednie służby:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;

Sąd Rodzinny;

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna; Kurator Sądowy.

Pomoc w konkretnym przypadku zależy od specyficznych potrzeb i problemów danej rodziny. Wszystkie rozmowy powinny kończyć się konkretnymi ustaleniami obydwu stron, ze wszystkich powinny zostać sporządzone notatki służbowe.

PRZEMOC FIZYCZNA

Przemoc fizyczna rozumiana jest jako zadawanie fizycznych ran, tj. stłuczeń, poparzeń, pręg, cięć. To także przypalanie, potrząsanie, kopanie, uderzanie pięścią. Działanie sprawcy najczęściej nie jest jednorazowe, a nasilanie agresji bywa różne.

Objawy stosowania przemocy fizycznej

Widoczne:

siniaki, ślady uderzeń na twarzy, klatce piersiowej, plecach, pośladkach, nogach, ślady oparzeń, rany w różnych fazach gojenia się, złamania, powtarzające się zwichnięcia, opuchlizny.

Wynikające z obserwacji zachowania dziecka:

lęk przed rozbieraniem się na zajęciach gimnastycznych, lęk przed nagłym dotknięciem (unik, skulenie się),

niestosowny strój do pogody (zakrywanie ubraniami zranień),

lęk przed powrotem do domu, nadmierna agresja bądź apatia,

ukrywanie prawdy (dziecko jest czujne i ostrożne).

PRZEMOC EMOCJONALNA

Każde upokorzenie dziecka jest formą przemocy emocjonalnej. Występuje ona w przypadku takich postaw rodzicielskich jak: odrzucenie emocjonalne, brak zainteresowania, ignorowanie, szykanowanie, nadmierne kontrolowanie, szantażowanie, wymuszanie lojalności, nieposzanowanie godności i prywatności, wzbudzanie poczucia winy. Zaburzenia pojawiają się, gdy dochodzi do powtarzania się sytuacji nadużycia.

Zachowania dziecka, które mogą świadczyć o przemocy emocjonalnej: zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego),

dolegliwości psychosomatyczne (ból brzucha, głowy, mdłości), moczenie i zanieczyszczanie się bez powodów medycznych, mimowolne ruchy mięśni, szczególnie twarzy,

wycofanie, depresja, zachowania destrukcyjne,
nadmierne podporządkowanie się dorosłym, częste kłamstwa,
nieadekwatny lęk przed konsekwencjami różnych działań, lęk przed porażką.

PRZEMOC SEKSUALNA

Przemoc seksualna oznacza wykorzystywanie dziecka przez osoby dorosłe w celu uzyskania przyjemności seksualnej.

Objawy nadużyć seksualnych

nadmierna pobudliwość seksualna (znajomość zachowań seksualnych oraz anatomii narządów płciowych),

wzmożona pobudliwość psychoruchowa,

zaburzenia koncentracji, zaburzenia zachowania,

zachowanie destrukcyjne (ucieczki z domu, kradzieże, picie alkoholu).

PODSTAWY PRAWNE

1. Ustawa z dnia 26 kwietnia 2007r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U.Nr 89, póź. 590).
2. Ustawa z dnia 18 kwietnia 2002r. o stanie klęski żywiołowej (Dz.U.Nr 62, póź.558 z późn. zm.).
3. Ustawa z dnia 21 czerwca 2002r. o stanie wyjątkowym (Dz.U.Nr 113, póź. 985 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 o Policji (Dz. U. z 2002 r., nr 7, póź. 58 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2002r., Nr 147, póź. 1229 z późn. zm.).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 października 2006 r. w sprawie systemów wykrywania skażeń i właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. z 2006 nr 191, poz. 1415).
7. Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2006 nr 191, póź. 1410).
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 1993 r. w sprawie powszechnej samoobrony ludności (Dz. U z 1993 nr 91, póź. 421).
9. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, póź. 2572 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 26 października 1982 o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002 r. nr.11, póź.109 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 o przeciwdziałaniu narkomani (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz.198
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r., nr 147, póź. 1231 z późn. zm.)
13. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. z 2003 r. Nr 26, póź. 226)
14. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. z 2003 roku, Nr 169, póź. 1650-tekstjednolity)
15. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i administracji z dnia 16 czerwca 2003 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. z 2003 r. Nr.21, póź. 94 z późn. zm.)
16. Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr.6, póź. 69.